

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 646/2025
18.12.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Матковић Стефановић, председника већа, Татјане Ђурица и Јасминке Обућина, чланова већа, у парници по тужби тужиоца – противтуженог „КОНДИВИК УСЛУГЕ“ ДОО - у ликвидацији, Вршац, чији је пуномоћник Јована Алексић, адвокат из ..., против туженог - противтужиоца „АГРОВАНАТ“ АД Пландиште, чији су пуномоћници Бранислав Бјелица, адвокат из ... и Никола Пишчевић, адвокат из ..., ради дуга, вредност предмета спора по тужби 37.173.375,62 динара, а по противтужби 42.438.381,80 динара, одлучујући о ревизијама туженог - противтужиоца изјављеним против пресуде Привредног апелационог суда Пж 5212/23 од 26.06.2025. године, у седници одржаној дана 18.12.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ ревизије туженог - противтужиоца изјављене дана 04.08.2025. и дана 06.08.2025. године против пресуде Привредног апелационог суда Пж 5212/23 од 26.06.2025. године, као неосноване.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца - противтуженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Панчеву П 248/21 од 27.06.2023. године, у ставу првом изреке, обавезан је тужени - противтужилац да тужиоцу - противтуженом плати 37.173.375,62 динара са законском затезном каматом почев од 14.09.2021. године, до исплате. У ставу другом изреке, одбијен је противтужбени захтев туженог – противтужиоца, којим је тражио да му тужилац - противтужени исплати 42.438.381,80 динара са законском затезном каматом почев од 27.12.2013. године, до исплате. У ставу трећем изреке, одбијен је приговор пребијања истакнут од стране туженог - противтужиоца према тужиоцу - противтуженом у износу од 15.867.759,30 динара. У ставу четвртом изреке, обавезан је тужени - противтужилац да тужиоцу - противтуженом на име трошкова парничног поступка плати 1.574.175,00 динара.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 5212/23 од 26.06.2025. године, у ставу првом изреке, одбијена је жалба туженог - противтужиоца, као неоснована и

потврђена првостепена пресуда. У ставу другом изреке, одбијен је захтев тужиоца – противтуженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против наведене другостепене пресуде, тужени - противтужилац је дана 04.08.2025. године, преко пуномоћника адвоката Николе Пишчевића и дана 06.08.2025. године путем адвоката Бранислава Бјелице, изјавио благовремене и дозвољене ревизије због погрешне примене материјалног права. Предложио је да Врховни суд преиначи нижестепене пресуде и одбије тужбени захтев, а усвоји противтужбени захтев. У одговорима на ревизије тужилац - противтужени је оспорио све ревизијске наводе туженог - противтужиоца, а трошкове поводом састава одговора на ревизију је тражио и определио.

Испитујући побијану пресуду по одредбама члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр.72/11...10/23 – др. закон), Врховни суд је утврдио да ревизије туженог - противтужиоца нису основане.

Није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Нису основани ревизијски наводи туженог - противтужиоца којима се указује да је другостепена одлука донета уз погрешну оцену изведених доказа у списима, односно да је таква одлука донета уз битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. Закона о парничном поступку, а у вези са чланом 8. Закона о парничном поступку. Напротив, побијана одлука заснована је на чињеничном стању које је утврђено оценом доказа извршеном од стране првостепеног суда, који је и спроводио доказни поступак, па стога, битна повреда на коју се указује није могла бити учињена у поступку пред другостепеним судом. Поред тога, оваквим ревизијским наводима суштински се оспорава правилност утврђеног чињеничног стања на којем су засноване нижестепене одлуке, а у ком погледу погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање не представља дозвољени ревизијски разлог у смислу члана 407. став 2. Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац - противтужени и тужени - противтужилац су били у облигационом односу по основу Уговора о производњи паперја од 29.07.1999. године, по основу кога је тужени - противтужилац требало да произведе и на захтев тужиоца - противтуженог извезе уговорену количину паперја, а тужилац - противтужени да плати аванс од 2.340.250,00 динара одмах након потписивања уговора и добијања гаранције у виду лагер потврде (власничког листа) на 1.114.404 кг брашна Т- 500 ускладиштеног у Млину „1. октобар“ Пландиште. Имајући у виду да је тужени - противтужилац основао привредно друштво ДОО „Планима“ Пландиште са учешћем од 100%, по претходном договору и налогу туженог - противтужиоца, чији је рачун био у блокади, тужилац – противтужени је уплатио наведени аванс на рачун ДОО „Планима“ Пландиште и добио гаранцију у виду лагер потврде. Како тужени - противтужилац није испунио своју обавезу из Уговора од 29.07.1999. године, тужилац - противтужени је имао право да активира залогу и да повуче наведено брашно. Међутим, уместо тога тужилац - противтужени и тужени - противтужилац су закључили Купопродајни уговор 21.02.2001. године по основу кога је тужилац - противтужени добио у својину пословни простор процењене вредности 8,385.300,00 динара. Утврђено је, даље, да је тужилац - противтужени 2009. године извршио једнострану компензацију тако што је своје дуговање према туженом - противтужиоцу од 8.385.300,00 динара пребио са својим потраживањем од 8.405.16,08 динара, које је према сопственом књиговодству имао према ДОО „Планима“

Пландиште. Такође, тужилац - противтужени је 27.12.2013. године закључио Уговор о размени непокретности са „ВИК“ АД Вршац, на основу кога је тужилац - противтужени заменио предметну непокретност купљену Уговором од 12.02.2001. године за другу непокретност, без новчане доплате, а процењена вредност непокретности је 59.142.272,00 динара (516.003,179 евра). Међутим, пресудом Привредног суда у Панчеву П 279/2018 од 20.11.2019. године, која је постала правноснажна 21.07.2021. године, утврђена је ништавост Купопродајног уговора од 12.02.2001. године, те је на наведени начин тужилац - противтужени остао без испуњења обавезе по Уговору о производњи паперја од 29.07.1999. године, односно без аванса, без залогe и без непокретности која му је дата ради намирења.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да пасивна легитимација туженог - противтужиоца произлази и из одредбе чл. 414. ст. 1. Закона о предузећима („Сл. лист СРЈ“, бр. 29/96, 33/96 испр., 29/97, 59/98), јер је тужени - противтужилац био оснивач ДОО „Планима“ Пландиште са 100% учешћа, па је био и неограничено солидаран за обавезе тог зависног друштва. Према становишту првостепеног суда, пословни однос је постојао између тужиоца - противтуженог и туженог - противтужиоца, јер је у самом Уговору од 29.07.1999. године наведен износ од 2.340.250,00 динара, који је тужилац - противтужени уплатио ДОО „Планима“ Пландиште, а тужени – противтужилац је дао обезбеђење за тај уговорени посао. Стога је првостепени суд обавезао туженог - противтужиоца да наведени износ плати тужиоцу - противтуженом са законском затезном каматом у складу са одредбом чл. 414. ст. 1. Закона о предузећима и чл. 210., 277. и 324. ЗОО, као у ставу првом изреке првостепене пресуде. Даље, првостепени суд је сматрао да је тужени - противтужилац био несавесна страна приликом закључења Купопродајног уговора од 12.02.2001. године и да као несавесна страна нема права да потражује накнаду штете, посебно из разлога што је туженом - противтужиоцу враћена непокретност, која је била предмет ништавог наведеног уговора. Због несавесности туженог - противтужиоца првостепени суд је одбио и противтужбени захтев, имајући у виду да је утврдио да је и основ противтужбе накнада штете, а не реституција или стицање без основа. Тужени-противтужилац је противтужбом тражио разлику између усаглашене вредности непокретности из ништавог Купопродајног уговора од 12.02.2001. године (139.755 евра) и усаглашене вредности непокретности коју је тужилац-противтужени добио Уговором о размени од 27.12.2013. године (516.003,179 евра) са законском затезном каматом обрачунатом од 27.12.2013. године, односно тражио је корист коју је према његовом мишљењу тужилац - противтужени остварио размењујући спорну непокретност за непокретност веће вредности. Првостепени суд је утврдио да не постоји законски основ по којем би наведена разлика могла прећи из имовине тужиоца - противтуженог у имовину туженог - противтужиоца, па је донео одлуку као у ставу другом изреке првостепене пресуде. Како је тужени - противтужилац приговором пребијања тражио штету коју је претрпео неиздавањем у закуп предметне непокретности у периоду фебруар 2001. – децембар 2013. године, првостепени суд је утврдио да не постоје услови прописани чл. 108. ЗОО, због чега његово потраживање не постоји, па је одбио приговор пребијања и донео одлуку као у ставу трећем изреке првостепене пресуде.

Другостепени суд је прихватио дате разлоге првостепеног суда у погледу усвајања тужбеног захтева, а одбијања противтужбеног захтева и приговора пребијања, па је потврдио првостепену пресуду.

Врховни суд налази да су нижестепене пресуде донете правилном применом материјалног права.

Одредбом чл. 414. ст. 1. Закона о предузећима ("Сл. лист СРЈ", бр. 29/96, 33/96 испр., 29/97, 59/98) прописано је да акционар који поседује више од 75% акција зависног друштва одговара неограничено солидарно за његове обавезе (зависно друштво под непосредним управљањем). Одредбом чл. 417. став 4. истог закона је прописано да ће се одредбе чл. 414. сходно примењивати на акционаре без јавне регистрације акција и друштво са ограниченом одговорношћу.

У складу са напред цитираним одредбама Закона о предузећима, Привредно друштво „Планима“ ДОО Пландиште је било зависно друштво туженог – противтужиоца. Код напред утврђеног чињеничног стања, правилан је закључак нижестепених судова да наведено привредно друштво није било уговорна страна у Уговору од 29.07.1999. године, нити дужник из конкретног уговорног односа, већ је преко тог зависног друштва, по налогу његовог оснивача туженог - противтужиоца, уговорен начин уплате уговореног аванса. Стога је, насупротив наводима ревидента, без утицаја чињеница да тужилац није пријавио предметно потраживање у поступку стечаја над „Планима“ ДОО, као ни чињеница што је предметно привредно друштво брисано из Регистра. У вези са предметним потраживањем је, према чињеничном утврђењу, касније закључен Купопродајни уговор од 12.02.2001. године (који је доцније правноснажно утврђен ништавим), како би тужени – противтужилац намирио потраживање тужиоца - противтуженог на име уплаћеног аванса.

Тужени – противтужилац у ревизији оспорава постојање неограничене солидарне одговорности матичног друштва за обавезе зависног друштва, са тврдњама да ова одговорност постоји само у случају „пробоја правног субјективитета“ и да је „одговорност супсидијарна“. Међутим, ови наводи су ирелевантни имајући у виду прописана правила о солидарној одговорности из чл. 414. Закона о Закона о предузећима ("Сл. лист СРЈ", бр. 29/96, 33/96 испр., 29/97, 59/98) која су била на снази у време настанка обавезе из Уговора од 29.07.1999. године. Насупрот наводима ревидента, ниједна одредба материјалних прописа, који су били на снази у време настанка обавезе, није предвиђала да се неограничена солидарна одговорност стиче тек уписом у одговарајући регистар. Такође, није било могуће ниједним интерним актом друштва искључити такву одговорност.

Неосновани су ревизијски наводи да је активна легитимација тужиоца - противтуженог престала утврђењем ништавости Купопродајног уговора од 12.02.2001. године. Овим уговором је било намирено потраживање тужиоца - противтуженог из Уговора од 29.07.1999. године, а утврђењем његове ништавости и враћањем предметне непокретности туженом - противтужиоцу, остало је ненамирено потраживање тужиоца - противтуженог из Уговора од 29.07.1999. године. Према одредби чл. 308. став 1. и 3. ЗОО обавеза престаје ако поверилац, у споразуму са дужником, прими нешто друго осим онога што му се дугује. Међутим, уместо потраживања заснованог на дужниковој одговорности за материјалне или правне недостатке ствари, поверилац може захтевати од дужника, али не више него од јемца, испуњење првобитног потраживања и накнаду штете. Са тим у вези, како је другостепени суд правилно закључио, након ништавости предметне купопродаје, тужилац је остао без испуњења својих обавеза из Уговора о производњи од 29.07.1999. године, тј. без аванса, залогe и без непокретности које су му дате на намирење, па је свакако активно легитимисан у овом поступку да потражује повраћај датог аванса.

Нису основани ревизијски наводи да Уговор од 29.07.1999. године није закључен на основу правих изјава воља уговарача, већ да је сачињен ради узимања зајма за текућу ликвидност. Према наводима ревидента, није постојала намера у смислу чл. 454. ЗОО да правни претходник туженог – противтужиоца, као продавац, пренесе у својину тужиоцу - противтуженом уговорену количину перја, јер је уговор сачињен ради обезбеђења позајмице као фидуцијарни правни посао, будући да предмет продаје није продат купцу, нити је купац продавцу исплаћивао купопродајну цену. Међутим, према чињеничном утврђењу, купац, односно тужилац - противтужени јесте уплатио уговорени износ аванса, како би се посао обавио, а у првостепеном поступку тужени - противтужилац није доставио доказе који би ишли у прилог тврдњама да је у конкретном случају реч о фидуцијарном правном послу. Стога је правилан закључак другостепеног суда да уговор није захваћен разлозима апсолутне ништавости, предвиђеним чланом 103. ЗОО.

С обзиром на то да је утврђено да је наведени Купопродајни уговор од 12.02.2001. године ништав, а како обавеза туженог - противтужиоца није извршена, при чему није било спорно да је аванс уплаћен, то је правилан закључак нижестепених судова да је тужени - противтужилац дужан да плати тужиоцу - противтуженом исплаћен аванс увећан за обрачунату законску затезну камату, на који рачунски обрачун тужени - противтужилац током поступка није имао примедби, заједно са законском затезном каматом на тај износ, како је определио тужилац - противтужени, у складу са одредбама чл. 210., 277. и 324. ЗОО. Правилно је одбијен приговор пребијања пошто је током поступка утврђено да је предметна непокретност била, како је и сам тужени – противтужилац навео у поднеску од 08.12.2021. године „девастирана“, односно, према исказу сведока АА објекат је био разрушен, прозори откачени и објекат није био подобан за употребу. Стога тужилац – противтужени није могао имати икакве користи од употребе таквог објекта. Осим тога, нема места ни примени чл. 108 ЗОО којом је прописано да је уговарач, који је крив за закључење ништавог уговора одговоран своме сауговарачу за штету коју трпи због ништавости уговора, ако овај није знао или према околностима није морао знати за постојање узрока ништавости. Дакле, правилан је закључак нижестепених судова да нема одговорности тужиоца – противтуженог за накнаду штете коју је према наводима туженог - противтужиоца исти претрпео неиздавањем у закуп предметне непокретности у периоду фебруар 2001. – децембар 2013. године, с обзиром на утврђену несавесност туженог – противтужиоца приликом закључења Купопродајног уговора од 12.02.2001. године. У погледу датих разлога о несавесности туженог – противтужиоца, Врховни суд у складу са чл. 414. став 2. ЗПП неће детаљно да образлаже пресуду јер то није потребно из разлога што се у ревизији понављају жалбени разлози, а разлози су детаљно образложени од стране нижестепених судова.

Што се тиче противтужбеног захтева, ревидент у ревизији указује на то да је тужени - противтужилац поднео тужбу на основу чл. 39. Закона о основама својинскоправних односа којом је прописано да је несавестан држалац дужан да преда власнику ствари све плодове и да му припада разлика коју је добио тужилац - противтужени разменом предметне непокретности Уговором од 27.12.2013. године. Са тим у вези, правилно су нижестепени судови закључили да не постоји законски основ по којем би наведена разлика могла прећи из имовине тужиоца - противтуженог у имовину туженог – противтужиоца с обзиром на то да се тражени износ не може сматрати плодом ствари у смислу напред цитираног члана при чему је ставом 3. изреке

пресуде Привредног суда у Панчеву П 279/18 од 20.11.2019. године наложено „ВИК“ АД Вршац да преда овде туженом – противтужиоцу непокретност слободну од лица и ствари (која је била предмет размене и чију разлику између вредности из ништавог купопродајног уговора и вредности коју је тужилац добио уговором о размени тужени – противтужилац тражи). Стога је реституција на тај начин извршена о чему је сачињен записник непокретности.

Из свих напред изнетих разлога, Врховни суд је одбио ревизије туженог - противтужиоца, као неосноване применом одредбе члана 414. ст. 1. Закона о парничном поступку, као у ставу првом изреке пресуде.

На основу овлашћења из члана 165. став 1. Закона о парничном поступку одбијен је захтев тужиоца - противтуженог за накнаду трошкова у вези са поднетим одговорима на ревизије као у ставу другом изреке ове пресуде јер се не ради потребним трошковима у смислу члана 154. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Татјана Матковић Стефановић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**